

II

(Nelegislatīvi akti)

REGULAS

KOMISIJAS REGULA (ES) 2017/1495

(2017. gada 23. augusts),

ar ko Regulu (EK) Nr. 2073/2005 groza attiecībā uz *Campylobacter* broileru liemeņos

(Dokuments attiecas uz EEZ)

EIROPAS KOMISIJA,

ņemot vērā Līgumu par Eiropas Savienības darbību,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta un Padomes 2004. gada 29. aprīļa Regulu (EK) Nr. 852/2004 par pārtikas produktu higiēnu ⁽¹⁾ un jo īpaši tās 4. panta 4. punktu,

tā kā:

- (1) Ar Komisijas Regulu (EK) Nr. 2073/2005 ⁽²⁾ ir noteikti mikrobioloģiskie kritēriji dažiem mikroorganismiem un izpildes noteikumi, kas jāievēro pārtikas aprītē iesaistītajiem uzņēmējiem (pārtikas nozares dalībniekiem) attiecībā uz vispārīgajām un īpašajām higiēnas prasībām, kas minētas Regulas (EK) Nr. 852/2004 4. pantā.
- (2) Jo īpaši Regulā (EK) Nr. 2073/2005 ir paredzēti procesa higiēnas kritēriji, kas nosaka indikatīvus piesārņojuma līmeņus, kurus pārsniedzot ir nepieciešami korektīvi pasākumi, lai procesa higiēnu saglabātu pārtikas aprites tiesību aktiem atbilstošā līmenī.
- (3) Eiropas Pārtikas nekaitīguma iestādes (EFSA) un Eiropas Slimību profilakses un kontroles centra (ECDC) publicētajā Eiropas Savienības kopsavilkuma ziņojumā par zoonožu, zoonožu ierosinātāju tendencēm un avotiem un pārtikas produktu izraisītiem infekciju uzliesmojumiem 2015. gadā ⁽³⁾ norādīts, ka cilvēka kampilobakterioze ir Savienībā visbiežāk konstatētā pārtikas produktu izraisīta cilvēku slimība, un ik gadu tiek konstatēti aptuveni 230 000 saslimšanas gadījumu.
- (4) EFSA 2010. gadā publicēja analīzi par bāzes līnijas pētījumu attiecībā uz *Campylobacter* izplatību broileru partijās un liemeņos ⁽⁴⁾. Šīs bāzes līnijas pētījums tika veikts kautuvju līmenī 2008. gadā ar mērķi iegūt salīdzināmus datus par broileru piesārņojuma izplatību un līmeni Savienībā. EFSA secināja, ka piesārņoti ir caurmērā 75,8 % broileru liemeņu, turklāt ar būtiskām atšķirībām dažādās dalībvalstīs un kautuvēs.
- (5) Saskaņā ar 2010. gadā publicēto EFSA zinātnisko atzinumu par cilvēka kampilobakteriozes risku, kas saistīts ar broileru gaļu ⁽⁵⁾, iespējams, ka broileru gaļas apstrāde, sagatavošana un lietošana pārtikā ir kampilobakteriozes cēlonis 20 % līdz 30 % cilvēku saslimšanas gadījumu, savukārt 50 % līdz 80 % gadījumu var būt saistāmi ar vistām kā rezervuāru kopumā.
- (6) EFSA 2011. gadā publicētajā zinātniskajā atzinumā par kontroles iespējām attiecībā uz *Campylobacter* māļputnu gaļas ražošanas ķēdē ⁽⁶⁾ gan fermu, gan kautuvju līmenī ierosinātas vairākas kontroles iespējas, tostarp procesa

⁽¹⁾ OV L 139, 30.4.2004., 1. lpp.⁽²⁾ Komisijas 2005. gada 15. novembra Regula (EK) Nr. 2073/2005 par pārtikas produktu mikrobioloģiskajiem kritērijiem (OV L 338, 22.12.2005., 1. lpp.).⁽³⁾ EFSA Journal, 2016, 14(12):4634.⁽⁴⁾ EFSA Journal, 2010; 8(03):1503.⁽⁵⁾ EFSA Journal, 2010; 8(1): 1437.⁽⁶⁾ EFSA Journal, 2011; 9(4): 2105.

higiēnas kritērija ieviešana attiecībā uz *Campylobacter*, un aprēķināta to ietekme uz cilvēku saslimšanas gadījumu skaita samazināšanu. Pēc EFSA aplēsēm sabiedrības veselības draudus, kas rodas, lietojot pārtikā broileru gaļu, būtu iespējams samazināt par vairāk nekā 50 %, ja attiecībā uz liemeņiem tiktu ievērots ierobežojums 1 000 cfu (kolonijas veidojošās vienības)/g, turklāt EFSA uzsver, ka pastāv būtiskas atšķirības piesārņojuma līmeņos starp kakla ādas un krūtiņas ādas paraugiem.

- (7) Arī 2012. gadā EFSA publicēja zinātnisku atzinumu par sabiedrības veselības apdraudējumiem, uz ko jāorientē mājputnu gaļas pārbaudes, identificējot *Campylobacter* kā sevišķi nozīmīgu sabiedrības veselībai ⁽¹⁾ un iesakot pašreizējo mājputnu liemeņu pārbaudes metožu pielāgošanā ņemt vērā *Campylobacter*. Jo īpaši EFSA ierosina ieviest procesa higiēnas kritēriju attiecībā uz *Campylobacter* broileru liemeņos.
- (8) Pamatojoties uz EFSA 2010. un 2011. gada atzinumiem, Komisija pasūtīja analīzi par izmaksām un ieguvumiem no atsevišķu kontroles pasākumu noteikšanas *Campylobacter* mazināšanai broileru gaļā dažādos pārtikas aprites posmos ⁽²⁾. Šīs izmaksu un ieguvumu analīzes galvenais secinājums ir tāds, ka, nosakot procesa higiēnas kritēriju attiecībā uz *Campylobacter* broileru liemeņos, tiktu nodrošināts viens no vislabākajiem līdzsvāriem starp cilvēka kampilobakteriozes, ko izraisa mājputnu gaļas lietošana pārtikā, mazināšanu un šā kritērija piemērošanas ekonomiskajām sekām.
- (9) Procesā higiēnas kritērija mērķis attiecībā uz *Campylobacter* broileru liemeņos ir liemeņu piesārņojuma ierobežošana kaušanas procesā. Turklāt, lai nodrošinātu visu posmu saikni, kā ieteikts EFSA atzinumā par kontroles iespējām attiecībā uz *Campylobacter*, kontroles pasākumi būtu jāapsver arī fermu līmenī.
- (10) *Campylobacter* ierobežošana joprojām ir sarežģīta, jo vertikālā pārvešana nešķiet nozīmīgs riska faktors, un *Campylobacter* klātbūtnes novēršanā broileros vislielākā nozīme ir bioloģiskās drošības pasākumu efektivitātei. Tāpēc būtu jāapsver pakāpeniska pieeja, laika gaitā ieviešot aizvien stingrākus procesa higiēnas kritērijus. Tomēr, lai uzturētu augstu aizsardzības līmeni dalībvalstīs, kur šāds aizsardzības līmenis jau ir sasniegts, Regulas (EK) Nr. 2073/2005 5. panta 5. punkts nodrošina pietiekamu elastību stingrāka procesa higiēnas kritērija piemērošanai, jo šis alternatīvais kritērijs nodrošina vismaz līdzvērtīgas garantijas kā Regulā (EK) Nr. 2073/2005 noteiktais atsaucē kritērijs.
- (11) Lai mazinātu administratīvo slogu pārtikas aprītē iesaistītajiem uzņēmējiem, paraugu ņemšanas plānā kritērijam attiecībā uz *Campylobacter* būtu jāievēro tāda pati testēšanas pieeja kā procesa higiēnas kritērijam, kas noteikts attiecībā uz *Salmonella* mājputnu liemeņos. Tāpēc *Campylobacter* analīzēm var izmantot tos pašus kakla ādas paraugus, kas izmantoti, testējot atbilstību procesa higiēnas kritērijam, kas noteikts attiecībā uz *Salmonella* mājputnu liemeņos.
- (12) Starptautiskais standarts EN ISO 10272-2 ir horizontālā metode *Campylobacter* uzskaitīšanai pārtikā un dzīvnieku barībā. Tāpēc tā būtu jāievieš kā atsaucē metode, ko izmanto, lai pārbaudītu atbilstību kritērijam attiecībā uz *Campylobacter* mājputnu liemeņos.
- (13) Ir lietderīgi atlikt šīs regulas piemērošanas dienu, lai pārtikas aprītē iesaistītajiem uzņēmējiem dotu pietiekami daudz laika pielāgot līdzšinējo ražošanas praksi jaunajām prasībām un lai laboratorijas, kas veic *Campylobacter* analīzes, varētu īstenot jaunās šajā regulā noteiktās testa metodes.
- (14) Tāpēc Regula (EK) Nr. 2073/2005 būtu attiecīgi jāgroza.
- (15) Šajā regulā paredzētie pasākumi ir saskaņā ar Augu, dzīvnieku, pārtikas aprites un dzīvnieku barības pastāvīgās komitejas atzinumu,

IR PIEŅĒMUSI ŠO REGULU.

1. pants

Regulas (EK) Nr. 2073/2005 I pielikumu groza saskaņā ar šīs regulas pielikumu.

⁽¹⁾ EFSA Journal, 2012, 10(6):2741.

⁽²⁾ https://ec.europa.eu/food/sites/food/files/safety/docs/biosafety_food-borne-disease_campy_cost-bene-analy.pdf.

2. pants

Šī regula stājas spēkā divdesmitajā dienā pēc tās publicēšanas *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

To piemēro no 2018. gada 1. janvāra.

Šī regula uzliek saistības kopumā un ir tieši piemērojama visās dalībvalstīs.

Briselē, 2017. gada 23. augustā

Komisijas vārdā –
priekšsēdētājs
Jean-Claude JUNKER

PIELIKUMS

Regulas (EK) Nr. 2073/2005 I pielikumu groza šādi:

1) pielikuma 2. nodaļas 2.1. sadaļu groza šādi:

a) tabulu groza šādi:

i) pievieno šādu 2.1.9. rindu:

Pārtikas kategorija	Mikroorganismi	Paraugu ņemšanas plāns		Robežvērtības		Analītiskā atsaucē metode	Posms, uz kuru attiecas kritērijs	Rīcība neapmierinošu rezultātu gadījumā
		n	c	m	M			
"2.1.9. Broileru liemeņi	<i>Campylobacter</i> spp.	50 ⁽⁵⁾	c = 20 No 1.1.2020. c = 15 No 1.1.2025. c = 10	1 000 cfu/g		EN ISO 10272-2	Liemeņi pēc atdzesēšanas	Uzlabojumi kaušanas higiēnā, procesa kontroles un dzīvnieku izcelsmes pārskats un bioloģiskās drošības pasākumu pārbaude izcelsmes fermās"

ii) pielikuma 2. zemsvītras piezīmi aizstāj ar šādu:

"(2) 2.1.3.–2.1.5. un 2.1.9. punktam m = M.";

b) sadaļā "Testa rezultātu interpretācija" pievieno šādu tekstu:

"*Campylobacter* spp. no broileriem iegūtos mājputnu liemeņos:

- apmierinošs, ja ne vairāk kā c/n rezultāti ir > m,
- neapmierinošs, ja vairāk nekā c/n rezultāti ir > m.";

2) pielikuma 3. nodaļas 3.2. sadaļu aizstāj ar šādu:

"3.2. Bakterioloģisko paraugu ņemšana kautuvēs un telpās, kur ražo malto gaļu, gaļas izstrādājumus, mehāniski atkaulotu gaļu vai svaigu gaļu

Paraugu ņemšanas noteikumi liellopu, cūku, aitu, kazu un zirgu liemeņiem

Destruktīvas un nedestruktīvas paraugu ņemšanas metodes, paraugu ņemšanas vietu izvēle, kā arī piemērojamie paraugu uzglabāšanas un pārvadāšanas noteikumi ir izklāstīti ISO 17604 standartā.

Katrā paraugu ņemšanas kārtā paraugus ņem no pieciem brīvi izvēlētiem liemeņiem. Paraugu ņemšanas vietas jāizvēlas, ņemot vērā katrā kautuvē izmantoto kaušanas metodi.

Enterobacteriaceae un aerobo koloniju skaita analīzēm paraugus ņem četrās katra liemeņa vietās. Izmantojot destruktīvo metodi, ir jāiegūst četru audu paraugi, kas kopā atbilst 20 cm². Ja šim nolūkam izmanto nedestruktīvo metodi, paraugu ņemšanas virsmai katrā parauga ņemšanas vietā ir jābūt vismaz 100 cm² (50 cm² mazo atgremotāju liemeņiem).

Ņemot paraugus *Salmonella* analīzēm, jāizmanto abrazīvā sūkļa paraugu ņemšanas metode. Izvēlas virsmas, kuras, visticamāk, ir piesārņotas. Kopējā parauga ņemšanas virsma ir vismaz 400 cm².

Ja paraugus ņem no dažādām paraugu ņemšanas vietām uz liemeņa, šie paraugi pirms pārbaudes ir jāapvieno.

Paraugu ņemšanas noteikumi mājputnu liemeņiem un svaigai mājputnu gaļai

Salmonella un *Campylobacter* analīzēm kautuves ņem paraugus no veselīgiem mājputnu liemeņiem ar kakla ādu. Gaļas izciršanas un pārstrādes uzņēmumi, kas neatrodas tuvumā kautuvēm, kurās izcērt un pārstrādā gaļu, kas saņemta

tikai no šīs kautuves, arī ņem paraugus *Salmonella* analīzei. Tādā gadījumā tie dod priekšroku veselīem mājputnu liemeņiem ar kakla ādu, ja tādi ir pieejami, taču pārlicinoties, ka paraugā iekļautas arī mājputnu daļas ar ādu un/vai mājputnu daļas bez ādas, vai tikai ar nelielu ādas daudzumu, un šo izvēli izdara, pamatojoties uz risku.

Kautuves paraugu ņemšanas plānā iekļauj mājputnu liemeņus no saimēm, kuru statuss attiecībā uz *Salmonella* nav zināms vai par kurām zināms, ka to statuss ir pozitīvs attiecībā uz *Salmonella enteritidis* vai *Salmonella typhimurium*.

Testējot atbilstību 2. nodaļas 2.1.5. un 2.1.9. rindā noteiktajiem procesa higiēnas kritērijiem attiecībā uz *Salmonella* un *Campylobacter* mājputnu liemeņos kautuvēs un veicot *Salmonella* un *Campylobacter* testus tajā pašā laboratorijā, katrā paraugu ņemšanas kārtā paraugus ņem no vismaz 15 brīvi izvēlētu atdzēsētu mājputnu liemeņu kakla ādas. Pirms pārbaudes ir jāapvieno vismaz trīs vienas izcelsmes saimes mājputnu liemeņu kakla ādas gabali, lai iegūtu vienu 26 g paraugu. Tādējādi no kakla ādas paraugiem iegūst 5×26 g gala paraugus (lai vienam paraugam paralēli veiktu *Salmonella* un *Campylobacter* analīzes, ir vajadzīgi 26 g). Lai nodrošinātu, ka tiek saglabāta paraugu integritāte, pēc paraugu ņemšanas tos glabā un transportē uz laboratoriju temperatūrā, kas nav zemāka par 1°C un nav augstāka par 8°C , un laiks starp paraugu ņemšanu un *Campylobacter* testēšanu ir mazāks par 48 stundām. Pārbaudot atbilstību kritērijam attiecībā uz *Campylobacter*, neizmanto paraugus, kuru temperatūra nokritusi līdz 0°C . Šos 5×26 g paraugus izmanto, lai pārbaudītu atbilstību 2. nodaļas 2.1.5. un 2.1.9. rindā noteiktajiem procesa higiēnas kritērijiem un 1. nodaļas 1.28. rindā noteiktajam pārtikas nekaitīguma kritērijam. Lai laboratorijā sagatavotu sākotnējās suspensijas daudzumu, testējamam daudzumam (26 g) pievieno deviņas daļas (234 ml) buferēta peptona ūdens (BPW). BPW pirms pievienošanas uzsilda līdz istabas temperatūrai. Maisījumu apmēram vienu minūti apstrādā *Stomacher* maisīnā vai blenderī. Lai neveidotos putas, no *Stomacher* maisīna mēģina izspiest visu gaisu. 10 ml (~1g) no šīs sākotnējās suspensijas ielej tukšā sterilā mēģenē, un 1 ml no šiem 10 ml izmanto *Campylobacter* uzskaitīšanas metodei ar selektīvo uzsējumu. Pārējo sākotnējās suspensijas daudzumu (250 ml ~25 g) izmanto *Salmonella* noteikšanai.

Testējot atbilstību 2. nodaļas 2.1.5. un 2.1.9. rindā noteiktajiem procesa higiēnas kritērijiem attiecībā uz *Salmonella* un *Campylobacter* mājputnu liemeņos kautuvēs un veicot *Salmonella* un *Campylobacter* testus divās dažādās laboratorijās, katrā paraugu ņemšanas kārtā paraugus ņem no vismaz 20 brīvi izvēlētu atdzēsētu mājputnu liemeņu kakla ādas. Pirms pārbaudes ir jāapvieno vismaz četri vienas izcelsmes saimes mājputnu liemeņu kakla ādas gabali, lai iegūtu vienu 35 g paraugu. Tādējādi no kakla ādas paraugiem iegūst 5×35 g paraugus, kurus savukārt sadala, lai iegūtu 5×25 g gala paraugus (lai veiktu *Salmonella* testus) un 5×10 g gala paraugus (lai veiktu *Campylobacter* testus). Lai nodrošinātu, ka tiek saglabāta paraugu integritāte, pēc paraugu ņemšanas tos glabā un transportē uz laboratoriju temperatūrā, kas nav zemāka par 1°C un nav augstāka par 8°C , un laiks starp paraugu ņemšanu un *Campylobacter* testēšanu ir mazāks par 48 stundām. Pārbaudot atbilstību kritērijam attiecībā uz *Campylobacter*, neizmanto paraugus, kuru temperatūra nokritusi līdz 0°C . 5×25 g paraugus izmanto, lai pārbaudītu atbilstību 2. nodaļas 2.1.5. rindā noteiktajiem procesa higiēnas kritērijiem un 1. nodaļas 1.28. rindā noteiktajam pārtikas nekaitīguma kritērijam. 5×10 g gala paraugus izmanto, lai pārbaudītu atbilstību 2. nodaļas 2.1.9. rindā noteiktajam procesa higiēnas kritērijam.

Svaigas mājputnu gaļas, kas nav mājputnu liemeņi, *Salmonella* analīzēm ņem piecus vismaz 25 g lielus paraugus no vienas partijas. Paraugos, kas ņemti no mājputnu daļām ar ādu, ietilpst āda un plāna virsmas muskuļa kārtā, ja ādas daudzums nav pietiekams, lai veidotu parauga vienību. Paraugos, kas ņemti no mājputnu daļām bez ādas vai tikai ar nelielu ādas daudzumu, ietilpst plāna virsmas muskuļu kārtā vai kārtas, kas pievienotas jebkurai pieejamai ādas daļai, lai veidotu pietiekami lielu parauga vienību. Gaļas paraugus ņem tā, lai tiktu iekļauts pēc iespējas daudz gaļas virsmas.

Paraugu ņemšanas vadlīnijas

Sīkākas liemeņu paraugu ņemšanas vadlīnijas, īpaši attiecībā uz paraugu ņemšanas vietām, var iekļaut Regulas (EK) Nr. 852/2004 7. pantā minētajos labas prakses norādījumos.

Paraugu ņemšanas biežums liemeņiem, maltajai gaļai, gaļas izstrādājumiem, mehāniski atkaulotai gaļai un svaigai mājputnu gaļai

Pārtikas nozares dalībnieki, kas ir kautuves vai uzņēmumi, kuri ražo malto gaļu, gaļas izstrādājumus, mehāniski atkaulotu gaļu vai svaigu mājputnu gaļu, paraugus mikrobioloģiskajai analīzei ņem vismaz reizi nedēļā. Paraugu ņemšanas diena jāmaina katru nedēļu, lai nodrošinātu, ka pārbaudes ir veiktas katrā nedēļas dienā.

Maltās gaļas un gaļas izstrādājumu paraugu ņemšanu *E. coli* un aerobo koloniju skaita analīzēm, kā arī liemeņu paraugu ņemšanu *Enterobacteriaceae* un aerobo koloniju skaita analīzēm var samazināt līdz vienai reizei divās nedēļās, ja sešās secīgās nedēļās ir iegūti apmierinoši rezultāti.

Maltās gaļas, gaļas izstrādājumu, liemeņu un svaigas mājputnu gaļas paraugu ņemšanu *Salmonella* analīzēm var samazināt līdz vienai reizei divās nedēļās, ja 30 secīgās nedēļās iegūti apmierinoši rezultāti. Paraugu ņemšanas biežumu *Salmonella* analīzēm var samazināt arī, ja ir valsts vai reģionāla *Salmonella* kontroles programma un ja šajā programmā paredzēta testēšana, kas aizstāj šajā punktā minēto paraugu ņemšanu. Parauga ņemšanas biežumu var samazināt vēl vairāk, ja valsts vai reģionālā *Salmonella* kontroles programmā konstatēts, ka kautuves iepirktajiem dzīvniekiem *Salmonella* ir reti sastopamas.

Paraugu ņemšanu *Campylobacter* analīzei mājputnu liemeņos var samazināt līdz vienai reizei divās nedēļās, ja 52 secīgās nedēļās ir iegūti apmierinoši rezultāti. Paraugu ņemšanas biežumu *Campylobacter* analīzēm var samazināt, ar kompetentās iestādes atļauju, ja ir oficiāla vai oficiāli atzīta valsts vai reģionāla *Campylobacter* kontroles programma un ja šajā programmā paredzēta paraugu ņemšana un testēšana, kas ir līdzvērtīga paraugu ņemšanai un testēšanai, kura nepieciešama, lai pārbaudītu atbilstību 2. nodaļas 2.1.9. rindā noteiktajam procesa higiēnas kritērijam. Ja kontroles programmā attiecībā uz *Campylobacter* ir noteikts zems piesārņojuma līmenis mājputnu saimēs, parauga ņemšanas biežumu var samazināt vēl vairāk, ja šis zemais *Campylobacter* piesārņojuma līmenis tiek sasniegts 52 nedēļu ilgā laikposmā kautuves iepirkto broileru izcelsmes fermās. Ja konkrētā gada periodā kontroles programmā ir iegūti apmierinoši rezultāti, *Campylobacter* analīžu biežumu var pielāgot arī sezonālajām atšķirībām pēc tam, kad kompetentā iestāde ir devusi atļauju.

Tomēr, ja to attaisno riska analīze un attiecīgi apstiprina kompetentā iestāde, mazās kautuves un uzņēmumi, kas malto gaļu, gaļas izstrādājumus un svaigu mājputnu gaļu ražo nelielos daudzumos, var tikt atbrīvoti no pienākuma ņemt paraugus šeit noteiktajā biežumā.”
